

JAARVERSLAG 2023

De Bibliotheek Bollenstreek

Trots, uitdagingen en groei

Inhoudsopgave

2023 in één oogopslag	04
Meerjarenbeleidskompas	05
Ledenonderzoek	06
Ontdek de bieb	07
Leesplezier & leesbevordering	09
Basisvaardigheden	15
Persoonlijke ontwikkeling	19
Infographic	26
Organisatie	29
Jaarcijfers	34

“Het kabinet wil de openbare bibliotheek op zo veel mogelijk plaatsen terugbrengen, als plek waar mensen kunnen lezen, leren en elkaar ontmoeten”, zo sprak Koning Willem Alexander in de Troonrede 2023. Dit is kenmerkend voor de landelijke positieve waardering van de openbare bibliotheek. Het ministerie van OCW heeft in 2023 middelen vrijgemaakt om op gemeentelijk niveau het netwerk van fysieke bibliotheken op korte termijn kwantitatief en kwalitatief te repareren en te versterken. Per 2025 staat in de Bibliotheekwet bovendien een zorgplicht opgenomen voor gemeenten en provincies, om de toegang tot de openbare bibliotheek te waarborgen.

Ook op lokaal niveau ervaar ik positieve energie. Het aantal bezoekers van de Bibliotheek Bollenstreek is in 2023 met 6% gestegen naar ongeveer 380.000. Onze locaties worden steeds beter gevonden als plek om te werken en te leren en scholieren maken gretig gebruik van onze nieuwe stiltecabines. Ik ben bijzonder trots op onze positie als maatschappelijk-educatieve bibliotheek. De brede dienstverlening gaat van de nieuwe taken binnen het Taalhuis en digitale inclusie, tot de dagelijkse frontofficedienstverlening door onze medewerkers en vrijwilligers. Uit klantenonderzoek onder leden blijkt keer op keer de waardering voor de gastvrijheid en behulpzaamheid. Trots ben ik ook op de creativiteit en betrokkenheid van onze programmamakers bij de programmering en dienstverlening aan scholen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs en de Bibliotheek op School.

Afgelopen jaar hebben we bijzondere momenten meegemaakt. Bij onze campagne ‘Ontdek de bieb’ hebben wij de bibliotheek op ludieke wijze onder de aandacht gebracht. Dit deden we op onverwachte plekken, zoals park Rusthoff en Intratuin. Voor de viering van Lisse 825 jaar hebben leerlingen een aantal

Lissese historische gebouwen in Minecraft nagebouwd. De workshops én de presentatie van het resultaat waren een groot succes. Ook wil ik onze bijdrage aan de geslaagde Actieweek Cultuur in Teylingen melden en de campagne Zomerlezen met Anna Drijver in Oegstgeest. Het zijn wat voorbeelden van zo’n 1.650 activiteiten, van kleine initiatieven tot grote campagnes, met ruim 22.000 deelnemers.

Toch waren er ook uitdagingen, zoals de krappe arbeidsmarkt. In 2023 heeft de Bibliotheek Bollenstreek veel tijd en geld moeten investeren in personeelswerving voor moeilijk vervulbare vacatures. De personele krapte had helaas ook impact op de dienstverlening. Wij zijn blij dat de bibliotheekbranche een referentiekader goed en aantrekkelijk werkgeverschap heeft opgesteld. Onderdeel daarvan zijn de arbeidsvoorwaarden, waarbij in 2023 de lonen met gemiddeld 7% zijn gestegen. De keerzijde is dat de financiële draagkracht van de bibliotheek wordt ondermijnd door loonontwikkeling, inflatie en stijgende energiekosten. Met de gemeenten Lisse en Teylingen zijn indringende gesprekken gevoerd over noodzakelijke beperking van openingstijden bij een gelijkblijvend subsidieniveau. Gaat het om huisvesting, dan kennen we met name in de gemeente Teylingen flinke uitdagingen voor de vestigingen Sassenheim en Voorhout. Na jaren van impasse ontstaat daar nu beweging, maar het blijft een zaak van lange adem.

In 2023 hebben we onze ambities vastgelegd in het nieuwe meerjarenbeleidskompas 2024-2027, met de naam ‘ledereen thuis in de bibliotheek’. Energiek en vol plannen gaan we hier in 2024 mee aan de slag, uiteraard in samenwerking met onze vier gemeenten en een netwerk van partners.

Hans Portengen
Directeur-bestuurder

2023 in één oogopslag

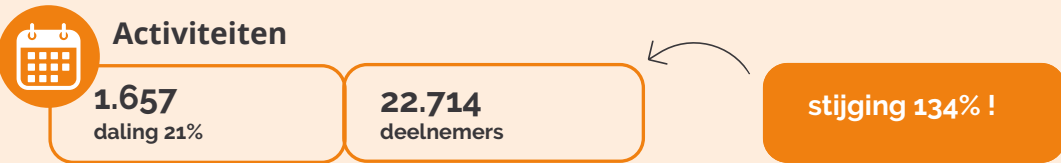
De Bibliotheek Bollenstreek

Leesplezier & leesbevordering

Persoonlijke ontwikkeling

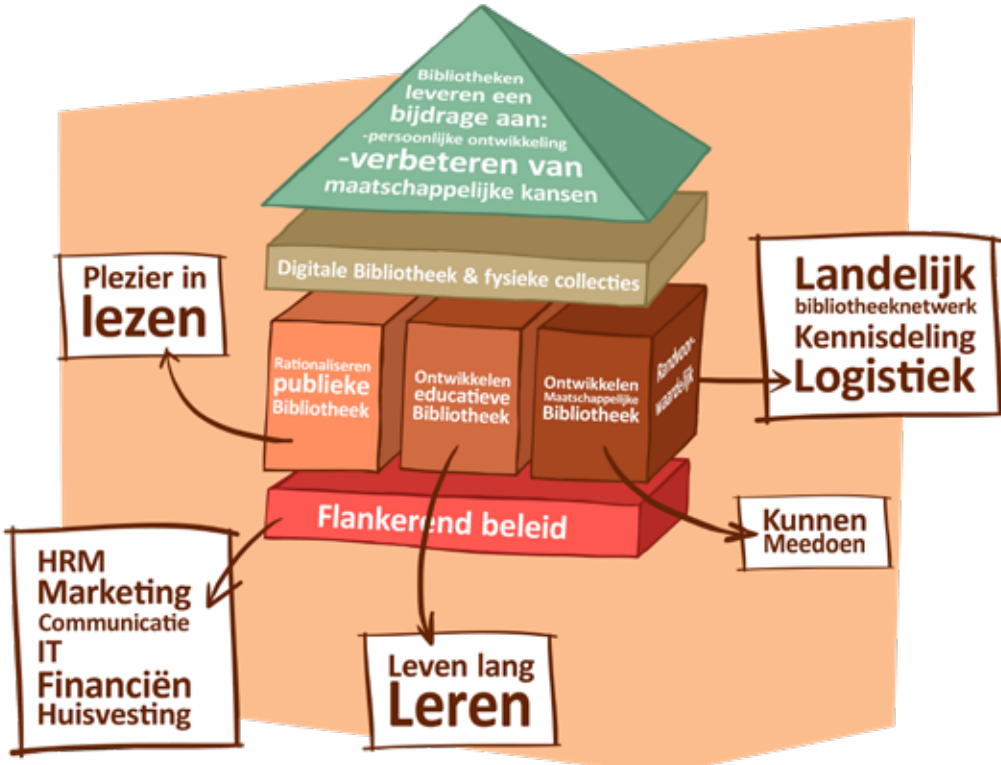
Basisvaardigheden

Meerjarenbeleidskompas 2020-2023

In het beleidsplan 2020-2023 positioneert de Bibliotheek Bollenstreek zich als een partner in persoonlijke ontwikkeling. Dit vanuit de visie dat het voor een evenwichtige samenleving belangrijk is dat ieder individu zich kan ontwikkelen. We willen mensen verrijken met verhalen, kennis en vaardigheden. Om iedereen de kans te bieden zich naar behoefte en vermogen te ontwikkelen, werkt

de Bibliotheek Bollenstreek daarbij samen met het onderwijs en maatschappelijke partners. De focus ligt op de drie maatschappelijke opgaven uit het Bibliotheekconvenant 2020-2023; de geletterde samenleving, digitale inclusie en een leven lang ontwikkelen. In het nieuwe meerjarenbeleidsplan voor 2024-2027 wordt deze visie en aanpak voortgezet en verder ontwikkeld (zie pag. 30).

Gemeentelijk beleid

Naast de wettelijke taken (Wet stelsel openbare bibliotheken) en de maatschappelijke opgaven vanuit het Bibliotheekconvenant 2020-2023 zijn de ambities van de vier gemeenten in het werkgebied van de Bibliotheek Bollenstreek leidend.

- Lisse en Teylingen: de Maatschappelijke agenda HLT (Leven Lang Meedoen, november 2021), waarin zeven opgaven staan geformuleerd. Voor de bibliotheek zijn er aanknopingspunten bij elke opgave, maar de kern ligt bij de opgaven "Talentontwikkeling" en "Opgroeien en opvoeden";
- Noordwijk: de Cultuurnota "Cultuur in de kern 2022-2025". De opgaven voor de bibliotheek zijn

omschreven onder Thema 1 "Iedereen doet mee". Daarnaast voert de bibliotheek volgens afspraak activiteiten uit binnen het sociaal domein. Deze worden apart verantwoord aan de gemeente. De bibliotheek participeert verder actief in het samenwerkingsverband preventieprogramma Jeugd;

- Oegstgeest: "Samen Oegstgeest!, Beleidsplan sociaal domein 2021 - 2024". De dienstverlening en activiteiten van de bibliotheek richten zich op meerdere thema's en maatschappelijke doelen uit het beleidsplan. De kern vormt Thema 2 "Samen meedoen".

Ledenonderzoek

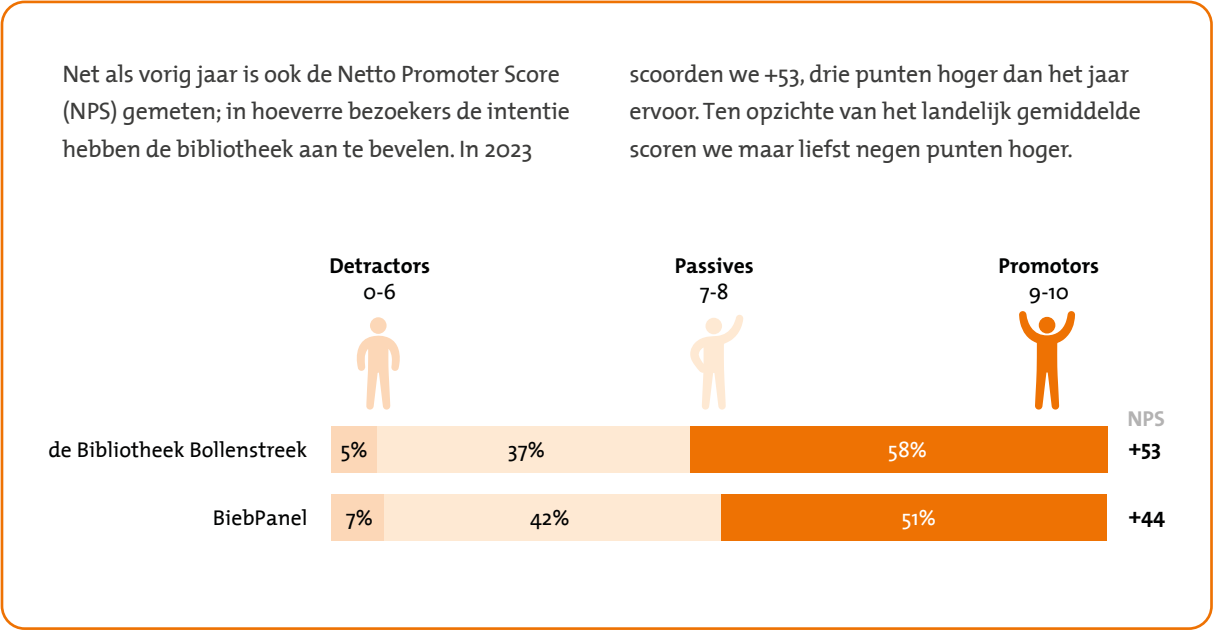
Uitgevoerd door Probiblio

Ook in 2023 heeft Biebpanel, het onderzoeksplatform van Probiblio, een onderzoek onder onze leden uitgevoerd. Er zijn vragen gesteld over de algemene beoordeling van de bibliotheek, de vindbaarheid en presentatie, de collectie en de verblijfsfunctie.

Wat vinden onze leden?

Vergeleken met andere bibliotheken scoort de Bibliotheek Bollenstreek over de hele linie

bovengemiddeld goed. Over bijna alle voorgelegde aspecten is men positief. We scoren hoger dan gemiddeld als het gaat over de medewerkers, het gebouw, de sfeer, de vindbaarheid van materialen en de zitplekken. De zitplekken scoren in 2023 significant beter dan in de voorgaande twee jaar. De openingstijden en de beperkte horecavoorzieningen waardeert men in onze regio lager.

Wat willen onze leden?

Enkele reacties:

Ontdek de bieb

Pop-up en promotie

Om meer bekendheid te geven aan het brede aanbod van de bibliotheek is in juni een grote campagne gestart; ‘Ontdek de bieb’. Met een pop-up tent trokken bibliotheekmedewerkers door de regio en brachten zo het aanbod van de bieb naar de mensen toe. We stonden op het Lentefestival in Sassenheim, in de Intratuin in Lisse, op de Groenmarkt in Warmond, in de TuineXtra in Noordwijk en het op foodfestival Taste in Oegstgeest. Om het succes van de campagne te vergroten was er vooraf veel publiciteit aan gegeven met advertenties, busreclames en in lokale krantjes. De ambitie was het werven van meer bibliotheekbezoekers en deelnemers aan activiteiten.

Lentefestival in Park Rusthoff in Sassenheim

De pop-up tent trok veel aandacht. Er is gesproken met 521 mensen en er zijn promotionele “Groeien doe je bij de bieb”-kaartjes uitgedeeld. 46 mensen hebben zich geabonneerd op de nieuwsbrief. Veel bezoekers waren niet bekend met de programmering voor volwassenen. De reacties op de campagne waren zeer positief. Een vervolg hierop is wenselijk. Bijkomend voordeel van de gesprekken is dat we meer inzicht hebben gekregen in de individuele vragen en wensen van inwoners.

Leesplezier & leesbevordering

Dat doen we samen

Denk je aan de bibliotheek, dan denk je aan leesplezier. Aan een verhaal lezen waar je helemaal in opgaat, waar je om moet lachen of waardoor je op nieuwe gedachten komt. Is lezen altijd iets wat je in je eentje doet? Zeker niet! Of het nu gaat om interactief voorlezen, de gedeelde spanning bij een voorleeswedstrijd, leestips in

de klas of het naspelen van een verhaal... er zijn zoveel manieren om alleen of samen te genieten.

Als bibliotheek nemen we graag het voortouw. In onze vestigingen, en daarbuiten. We hebben een boek voor iedereen. Leesplezier maken we samen.

Collectie

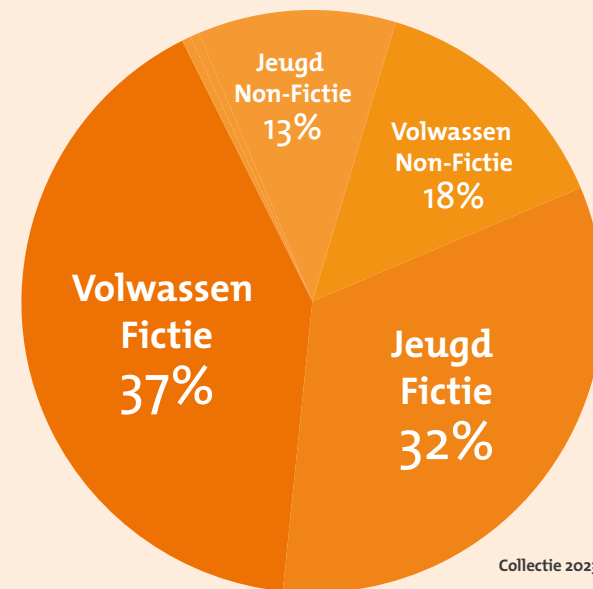
BookTok laat jongeren lezen

Na de vele berichten over ontleding was daar ineens goed nieuws: Nederlandse jongeren lezen weer, en dan vooral in het Engels. Op de app TikTok is #BookTok razend populair; video's met leestips voor trending boeken. Ook manga (Japanse stripboeken) zijn geliefd. Daar wilde de Bibliotheek Bollenstreek op inhaken. Op 22 september vond in Noordwijk de feestelijke opening van twee nieuwe deelcollecties plaats: Engelstalige Young Adult-boeken en manga. De opening was, met twee workshops en vele enthousiaste deelnemers, een groot succes.

Workshop manga tekenen in Noordwijk

Veel Young Adult-boeken werden al gereserveerd voor ze beschikbaar waren en zowel in de vestigingen als online was er veel vraag naar nieuwe titels en series. Meegaan met de trend bleek voor onze bibliotheek een nieuwe, leuke manier om lezen te stimuleren.

BoekStart

Voor de kleintjes

Voorlezen, je kunt er niet vroeg genoeg mee beginnen. BoekStartboekjes zijn voor kinderen van 0-4 jaar een ideale eerste kennismaking met leesplezier. Door het creëren van een taalrijke omgeving, thuis en in de kinderopvang, wordt de taalontwikkeling positief beïnvloed. De bibliotheek biedt een passende collectie, verschillende activiteiten en traint pedagogisch medewerkers om de boeken effectief in te zetten.

Dankzij gemeentelijke en landelijke subsidies, zoals de Impulsregeling Boekstart, konden we ook in 2023 BoekStart in de kinderopvang uitrollen. We streven naar verdere uitbreiding in 2024.

Aanbod scholen

Uitbreiding activiteiten

In 2023 hebben we, mede dankzij gemeentelijke subsidie Nationaal Programma Onderwijs (NPO) Oegstgeest, de Bibliotheek op school (dBos) Lisse en landelijke subsidies Impulsregelingen, PO en VO, onze activiteiten op scholen en in de voor- en vroegschoolse educatie uitgebreid. Dit waarborgt de ondersteuning van kinderen op het gebied van taalmotivatie en mediawijsheid.

Met een aantal scholen stellen we jaarlijks vanuit een structurele samenwerking een activiteitenplan op (dBos). Andere scholen nemen naar behoefte activiteiten af via onze webshop. We streven naar een structurele samenwerking met alle scholen in ons werkgebied. Zo kan de bibliotheek goed insprijgen op de verschillende vragen en wensen. Ons doel is leesplezier bij kinderen te stimuleren, op school en thuis.

De Bibliotheek op school

Mediawijsheid, lezen en dichten

Ieder jaar wordt er, samen met de leescoördinatoren van de verschillende scholen, een activiteitenplan opgesteld voor het hele schooljaar. 2023 was gevuld met een scala aan boeiende en leerzame evenementen. Zo waren er bezoeken van bekende schrijvers, bouwden kinderen het huis van een personage uit een boek en namen ze deel aan een interactieve theatervoorstelling. Ook werd er aandacht besteed aan mediawijsheid, door middel van verhalen en computerprogrammeren. De kleuters kwamen naar de bibliotheek voor het 'Muizenhuis' en de groepen 5 en 6 hebben meegedaan aan 'Iedereen kan dichten'.

Daarnaast promoten we actief de collectie van de bibliotheek op school. We experimenteren met diverse presentatiemethoden om de leerlingen voortdurend te verrassen en te prikkelen, en om speciale pareltjes extra in de schijnwerpers te zetten.

Het Muizenhuis

Het verhaal van 'Het Muizenhuis' gaat over Sam en Julia, twee kleine muizen die in het Muizenhuis wonen. Samen beleven ze allerlei avonturen. Aan de hand van dit verhaal leren kinderen hoe verschillende elementen met elkaar samenhangen, dwarsverbanden te maken en nieuwe verbindingen te leggen.

"We hebben in de klas nog verder gewerkt rondom het boek Sam en Julia. Ze kregen er geen genoeg van."

Docent van groep 1&2
De Noordwijkse School
over Het Muizenhuis

Het enthousiasme en de energie die de activiteiten opleveren, zijn voelbaar in de reacties van zowel docenten als leerlingen:

"Deze lessen in de bibliotheek zijn zo fijn, dit kun je op school niet aanbieden."

Docent St. Willibrordsschool, Lisse

"Dit wil ik doen met alle docenten tijdens een teamdag!"

Docent van groep 5, De Noordwijkse School
over 'Iedereen kan dichten'

"Wat een enthousiasme en fijne energie tijdens het bezoek van Isabel."

Docent De Noordwijkse School over
schrijversbezoek van Isabel van Duijne

"Onze leeshoek is zo populair, dat er zelfs een schema wordt bijgehouden omdat iedereen erin wil."

Leescoördinator bovenbouw St. Willibrordsschool, Lisse

Kinderboekenweek

Bij mij thuis

Ook in 2023 hebben we kinderen gevraagd waar ze aan denken bij het thema van de Kinderboekenweek. Op basis van hun input hebben we in bibliotheekvestigingen hoekjes ingericht als woonruimtes. Zo was er een keuken in Noordwijkerhout, een badkamer in Noordwijk (met een echt bad!), een slaapkamer in Oegstgeest en een wc-ruimte in Voorhout. We legden daar passende boeken neer. De georganiseerde workshops werden begeleid door architecten. Na een inspiratiesessie gingen de kinderen zelf aan de slag; ze bouwden van afval een droomhuis.

VoorleesExpress

Leesplezier en taalontwikkeling

Vrijwilligers van de VoorleesExpress ondersteunen gezinnen met kinderen van 2 tot en met 8 jaar. Dat doen ze als ouders moeite hebben om de taalontwikkeling van hun kind te stimuleren. Een vrijwilliger komt 20 keer wekelijks bij het gezin thuis om voor te lezen en taalspelletjes te doen. Ook het bezoeken van de bibliotheek met ouder en kind valt onder het programma. Het streven is dat ouders na die periode zelf het (voor)lezen en taalspelletjes voortzetten. Gezinnen worden aangemeld bij de VoorleesExpress door school, kinderdagverblijf, CJG of Vluchtelingenwerk. Zij geven aan dat 90% van de kinderen die meedoet aan de VoorleesExpress zich veel meer durft te uiten. Daar zijn de taalontwikkeling én de sociale interactie van een kind zeer bij gebaat. De VoorleesExpress is regionaal actief in Oegstgeest, Teylingen, Noordwijk, Lisse en Hillegom. Deze gemeentes zorgen voor financiële ondersteuning, net als de Rotary Club Oegstgeest.

Tijdens de campagne Geef een Prentenboek Cadeau, konden kinderen en (groot)ouders in de bibliotheken

van Lisse, Oegstgeest en Sassenheim genieten van speciale voorleessessies, spelletjes en creatieve activiteiten. Centraal stond het boek Kleine Ijsbeer van Hans de Beer. De regionale boekhandels en hun klanten zorgden voor een flinke donatie van boeken, waardoor ieder kind met een eigen boek naar huis ging.

Vrijwilligster Karin leest voor tijdens Ijsberenfeestje in Lisse

“Als iemand onze zoon groette, was hij bang om iets terug te zeggen. Nu praat hij inmiddels in korte zinnetjes. Het voorleestraject is erg goed geweest voor zijn zelfvertrouwen. De voorlezer heeft hem ook voorbereid op de kleuterschool, door hem speciale woorden en begrippen te leren.”

Ouders van een voorleeskind

Nationale Voorleesdagen

Boekenfeest voor de kleintjes

De Nationale Voorleesdagen werd geopend met een livestream voorleesmoment door niemand minder dan presentatrice/actrice Fenna Ramos. Een groepje kinderen mocht komen smullen van het Voorleesontbijt. Het Marnick Theater verzorgde voorstellingen, er was zeer veel belangstelling voor de kleurwedstrijd en er waren workshops kinderboekenyoga. We hebben voorgelezen in verschillende talen en de kinderen laten ervaren dat voorlezen voor iedereen is. Ook de vrijwilligers werden niet vergeten, met workshops interactief voorlezen, bewegend én digitaal voorlezen.

Fenna Ramos leest voor in Warmond

World of Books

Opening ruilboekenkast

In december werd in de vestiging Sassenheim de eerste Bollenstreekse World of Books ruilboekenkast geopend door wethouder Reny Wietsma en Ameya (3 jaar). De inhoud van de kast bestaat uit anderstalige kinderboeken die geen deel uitmaken van onze collectie. Iedereen is welkom om jeugdboeken mee te nemen en weer terug te zetten of om te ruilen met een

kinderboek van thuis. Zo wil de bibliotheek er ook zijn voor kinderen uit andere landen, die de Nederlandse taal nog niet machtig zijn of graag in hun eigen taal lezen. Het is de bedoeling dat in 2024 soortgelijke World of Books ruilboekenkasten ook in andere vestigingen komen te staan.

Verhalenmachine

Mens of ChatGPT?

In het kader van de Week van de Mediawijsheid rouleerde in november De Verhalenmachine tussen de vestigingen van de Bibliotheek Bollenstreek. Bibliotheekbezoekers konden een verhaal uitkiezen en dat, met een druk op de knop, laten printen. Grote vraag was of het verhaal was geschreven door leerlingen van groep 5 of door ChatGPT. Bezoekers konden gokken of het verhaal door mens of machine was geschreven en de kwaliteit waarderen met smileys. De drie best gewaardeerde verhalen bleken niet geschreven door ChatGPT, zoals velen dachten, maar door Victor, Arne en Yannick. De drie jonge schrijvers hadden ieder evenveel smileys voor hun verhalen ontvangen.

Schrijfster Kelly van Kempen kwam op 25 november naar boekhandel Wagner in Sassenheim om de winnaar, op basis van loting, bekend te maken.

Daarnaast vertelde de schrijfster over haar nieuwe boek De Vriezels en hoe zij zelf af en toe ChatGPT gebruikt als inspiratiebron.

Programmamaker Roxanne, Victor, Arne (winnaar), Yannick en schrijfster Kelly van Kempen

Zomerlezen

Welk boek pak jij?

In de zomermaanden sloot de Bibliotheek Bollenstreek aan bij de landelijke campagne Zomerlezen. Actrice en schrijfster Anna Drijver was hét gezicht van de campagne en stelde de verhalenbundel “Zomeravond” samen. Heel veel Nederlanders willen wel lezen, maar het komt er gewoon niet van. De zomer is hét moment om dat wel te doen. De belangrijke vraag was dan ook ‘Welk boek pak jij deze zomer?’ Verschillende vrijwilligers en bibliotheekmedewerkers tipten hun favoriete zomerboek en tijdens de boekensprekuren konden mensen leesadvies krijgen. Slotstuk van Zomerlezen was een gesprek met Anna Drijver. In het Irispark in Oegstgeest vertelde ze over Zomeravond en beantwoordde ze vragen over lezen en schrijven. Er stonden strandstoelen klaar en er was voor iedereen een tasje met kaas en sap van Fromagerie Patron. Het Sven Rozier Jazz Trio zorgde voor de muzikale omlijsting en maakte deze Zomermiddag compleet.

Margo Rijkerkerk interviewt Anna Drijver in het Irispark in Oegstgeest

Heel Nederland Leest

Focus op familieverhalen

In de maand november deed de Bibliotheek Bollenstreek weer mee aan Heel Nederland Leest. Dit keer was Sonny Boy van Annejet van der Zijl het uitdeelboek. Er was speciale aandacht voor inspirerende

familieverhalen. De campagne bracht de collectie van de bibliotheek, inclusief e-books en luisterboeken, nog eens extra onder de aandacht.

Basisvaardigheden

Zelfredzaamheid vergroten

In een veerkrachtige en toegankelijke samenleving beschikt iedereen over de benodigde basisvaardigheden. Dat is van cruciaal belang voor de zelfredzaamheid. Er wonen in Nederland echter zo'n 2,5 miljoen mensen die de basisvaardigheden niet beheersen. Zij hebben moeite met lezen, schrijven en/of rekenen en vaak ook met digitale vaardigheden. Alledaagse dingen zijn zeer lastig. Denk aan het gebruik van een smartphone, het opzoeken van de OV-dienstregeling of het lezen van brieven van overheidsorganisaties of zorginstanties.

Het team Basisvaardigheden ondersteunt hen bij het vergroten van de zelfredzaamheid. Medewerkers en bijna 300 vrijwilligers helpen met het oefenen van de Nederlandse taal en het aanleren van digitale vaardigheden. Dit gaat via 1-op-1 coaching, Taalcafés, spreekuren, Oefentafels en cursussen. Vanuit de bibliotheek werken we samen met maatschappelijke organisaties, zoals Humanitas, SeniorWeb, Vluchtelingenwerk en SchuldHulpMaatje.

Taalhuis

Taal en cultuur

Integreren in Nederland bestaat naast het leren van de Nederlandse taal ook uit een kennismaking met de Nederlandse cultuur. Ieder jaar organiseren we daarom een Taalhuismaand waarin de taalvrager kennismakt met een onderdeel van onze cultuur. Ook bieden we ruimte voor uitwisseling waarbij de taalvrager zijn/haar cultuur toont in de bibliotheek. Juist die kennismaking met culturele verschillen zorgt voor begrip en verbinding.

Taalcafés

Laagdrempelig, leuk en leerzaam

De Taalcafés zorgen binnen de bibliotheek voor de toegankelijkste vorm van informeel taalonderwijs. Iedereen kan zonder aanmelding aanschuiven. Dankzij de inzet van vrijwilligers wordt iedere taalvrager gestimuleerd de Nederlandse spreekvaardigheid te verbeteren. Daarbij zorgt het Taalcafé ook voor mooie ontmoetingen tussen (nieuwe) Nederlanders, waaruit al meerdere vriendschappen zijn ontstaan. Aan het einde van het jaar is er een tweede Taalcafé in Sassenheim geopend, waarmee het totaal aantal Taalcafés op 11 staat.

Taalhuismaand

Culturen proeven

Eten; dat was het thema van de Taalhuismaand in september. Deelnemers namen gerechten mee uit het land van herkomst en konden zo hun cultuur delen. Op sommige locaties sloten reguliere bibliotheekbezoekers aan. Dat is het contact waar we naar streven; tussen bibliotheekbezoekers en taalvragers. De Taalhuismaand leverde hogere bezoekersaantallen op én een grote toestroom van nieuwe vrijwilligers.

Taalpuntcoördinator Hanneke serveert Hollandse hapjes

Taalpact 2023

Aanpak laaggeletterdheid

Samen met gemeenten en regionale organisaties zet het Taalhuis zich in voor mensen die moeite hebben met lezen en schrijven. De afspraken die hierover zijn gemaakt, zijn vastgelegd in het Taalpact. Het Taalpact 2023 is uitgebreid met enkele nieuwe partners, waaronder Humanitas, Blijles en CJG Oegstgeest. Bestaande deelnemers hebben nieuwe acties ondernomen in de aanpak van laaggeletterdheid. Zo werden medewerkers getraind in het herkennen en doorverwijzen van laaggeletterden en het (her)schrijven van teksten in begrijpelijke taal met behulp van schrijfcoaches en de Brievenwasserette.

Donatie Taalhuis

Waardevolle opbrengst

Emile Jaensch, burgemeester van Oegstgeest, heeft begin 2023 een lekenpreek gehouden in de Groene of Willibrordkerk. De opbrengst van de toegangskaarten is deels gedoneerd aan het Taalhuis Oegstgeest, waarmee meertalige kinderboeken zijn gekocht. Een ander deel is gebruikt voor een bezoek van 22 deelnemers van Taalcafé Oegstgeest aan museum Corpus. In de weken voorafgaand aan het museumbezoek hebben de deelnemers van het Taalcafé geoefend op toepasselijke Nederlandse woorden.

Bezoek deelnemers Taalcafé Oegstgeest aan museum Corpus

Digitaal meedoen

Online ontwikkelen

IDO

Steeds meer mensen maken gebruik van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). Om bibliotheekmedewerkers beter te kunnen ondersteunen is de map Digitaal Meedoen gelanceerd. Met tips uit de map kunnen medewerkers IDO-vragen van bezoekers beter beantwoorden, of hen waar nodig verwijzen naar de juiste partners. In het privacybeleid staat opgenomen hoe wij als bibliotheek omgaan met privacygevoelige informatie en wat onze grenzen zijn.

Digitale spreekuren

Alle vestigingen van de Bibliotheek Bollenstreek, behalve De Zilk, bieden een wekelijks digitaal inloopsprek uur. Gedurende twee uur is er ruimte om vragen te stellen aan geschoolde digi-vrijwilligers. De spreekuren in Sassenheim en Voorhout worden gerund door vrijwilligers van SeniorWeb.

Elbrich, Mediaconsulent Digitale Inclusie, helpt bezoekers tijdens de Oefentafel in Oegstgeest

Oefentafel

Begin 2023 is Oegstgeest gestart met de Oefentafel. Hier krijgen digi-hulpvragers de gelegenheid om, op een vast moment maar zonder afspraak, hun vaardigheden te oefenen. Er zijn vrijwilligers aanwezig die hen daarbij ondersteunen. Gedurende het jaar heeft een stabiele groep hulpvragers gebruikgemaakt van deze mogelijkheid. In 2024 start een Oefentafel in Noordwijk. Afhankelijk van de ervaringen en resultaten zullen we de Oefentafel verder uitrollen.

Digivitaler & Digimaatje

Tijdens de cursus Digivitaler leren deelnemers zaken online te regelen rondom zorg en gezondheid. Op basis van een pilot is de cursus verbeterd en geoptimaliseerd. Eind 2023 is er contact gelegd met de juiste samenwerkingspartners. Zij kennen de doelgroep en kunnen effectief doorverwijzen. In samenwerking bieden we Digivitaler aan in 2024. Daarnaast kennen we het succes van de een-op-een-begeleiding door digitaal vaardige vrijwilligers, de Digimaatjes.

Nu we de doelgroep nog beter leren kennen én de grenzen in het aanbod van de dienstverlening hebben vastgesteld, kunnen we in 2024 Digimaatjes verder professionaliseren.

Spreekuren belastingaangifte

Dit spreekuur is bedoeld voor mensen die moeite hebben met het (digitaal) invullen van hun belastingaangifte of geen veilige computer/internetverbinding hebben. In verband met de privacy wordt er gewerkt in een beveiligde omgeving en na afloop van de spreekuren worden alle gegevens gewist.

In 2023 zijn er 62 mensen succesvol geholpen met hun aangifte tijdens spreekuren in de vestigingen Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest en Sassenheim. Er is in ons werkgebied duidelijk behoefte aan deze vorm van ondersteuning.

Persoonlijke ontwikkeling

Een leven lang ontwikkelen

Jezelf blijven ontwikkelen is niet alleen leuk, maar draagt ook bij aan het zelfvertrouwen en heeft een positieve invloed op de gezondheid. In de bibliotheek hebben we een inspirerende omgeving gecreëerd waar mensen zich op allerlei manieren kunnen ontwikkelen. Van de nieuwste boeken lezen, luisteren naar boeiende sprekers en creatieve workshops volgen tot meedoen

met de Oefentafel om digitale vaardigheden te verbeteren. Alle bezoekers zijn welkom, ook zonder lidmaatschap. Samen met lokale partners zoals gemeenten, scholen en maatschappelijke organisaties maken we voor iedereen een leven lang ontwikkelen mogelijk. De bibliotheek is daarbij het centrale ontmoetingspunt.

Week van de Ontmoeting

Elkaar leren kennen

In het kader van “De week van de Ontmoeting” zijn allerlei activiteiten georganiseerd, zoals een ontbijt in Noordwijk en Noordwijkerhout. Samen met de gemeente Lisse en Welzijn maakten we een lokaal Ontmoetingsplein. In Sassenheim werd een bijzondere

tafel in gebruik genomen; deze is gemaakt van kastanjabomen die op het plein voor het gemeentehuis hebben gestaan. De tafel is een centrale plek in de bibliotheek om te lezen, samen koffie te drinken of met elkaar in gesprek te gaan tijdens activiteiten.

In gebruik name van de nieuwe Bollenstreektafel (gemaakt door Het Tafelarsenaal in Cruquius)

Warme bieb

Hartverwarmende verbinding

In de maand december werd de bieb een Warme Bieb; een initiatief om mensen samen te brengen en te verbinden tijdens koude en donkere wintermaanden. Naast een ‘warme plek’ in alle vestigingen, stond er op verschillende locaties ook een hartverwarmende snackautomaat. Daar konden bezoekers achter luikjes een brief vinden met een hartverwarmend bericht. Ook konden ze zelf een bericht schrijven en achterlaten in de automaat. Ondanks het geringe aantal aanmeldingen voor de activiteiten, ontving de Bibliotheek Bollenstreek maar liefst 27.327 bezoekers in de laatste 4 weken van 2023. Een stijging van 3,3% ten opzichte van 2022.

Volksuniversiteit

Populaire programmering

Voor de Volksuniversiteit zijn we overgestapt naar een seizoensprogrammering van september tot en met maart. Voor het seizoen 2023-2024 zagen we een duidelijke stijging in deelnemersaantallen ten opzichte van voorgaande jaren. Bij vrijwel alle activiteiten werd de grens van het minimumaantal deelnemers bereikt en een hoger percentage cursussen was volgeboekt. Nieuw dit seizoen waren de teken- en schildercursussen voor kinderen. Ook de creatieve reeks workshops voor volwassenen “CreaDo” en de workshops vinologie sloegen goed aan. Daarnaast werd in Noordwijk en Lisse een reeks colleges gegeven door studenten, over onderwerpen als China, biologie & geneeskunde en psychologie.

De leeskringen levend Latijn, Nederlandse poëzie en Franse literatuur bleken onverminderd populair en ook bridge kon weer met twee opfriscursussen van start. Verschillende lezingen met uiteenlopende onderwerpen waren uitverkocht. De Volksuniversiteit sloot dit seizoen af met ruim 370 deelnemers.

Biebcommunities

Koffie+ Noordwijkerhout

Goed bezocht

Tijdens Koffie+ in Noordwijkerhout ontmoeten leden en niet-leden van de bibliotheek elkaar onder het genot van een kop koffie of thee. Deze ochtenden worden gecombineerd met een lezing of educatieve workshop over actuele onderwerpen. Zo kwam de wijkagent langs voor een spreekuur, de GGZ gaf een presentatie over welzijn en Marente vertelde over dementie. Ook lezingen over de natuur, zoals van Groei & Bloei en Staatsbosbeheer, werden allemaal goed bezocht. Soms is er een creatieve seizoensworkshop, zoals kruidenkrans maken of art journaling.

Koffie+ kent een vaste groep terugkerende deelnemers, regelmatig aangevuld met nieuwe bezoekers. In totaal bezochten in 2023 415 mensen de Koffie+ ochtenden.

Lezing door Wim Grimme van 'Groeï en Bloei'

Koffie+ Lisse

Extra locatie

In navolging van de goedlopende Koffie+ reeks in Noordwijkerhout, zijn we in april 2023 gestart met Koffie+ in de vestiging Lisse. Deze bijeenkomsten vinden elke eerste zaterdag van de maand plaats en worden georganiseerd in samenwerking met Welzijnskompas

Hillegom-Lisse. De workshop Sprankelend Schrijven en de lezingen over transcriberen en wintertuinieren werden het best bezocht. In totaal ontvingen we in 2023 113 bezoekers bij de Koffie+ ochtenden.

Koffiespeeltuin

Jong en ouder

In Oegstgeest, Voorhout en Lisse zijn weer verschillende Koffiespeeltuinbijeenkomsten georganiseerd voor (groot)ouders en kinderen. Voor Lisse was 2023 het eerste volledige jaar; ouders weten de Koffiespeeltuin steeds beter te vinden. Oegstgeest en Voorhout zijn al langer actief. Zeker in Voorhout zitten de ochtenden vaak vol. Thema's als muziek, voorlezen, slapen, zindelijkheid en verslikken zijn de revue gepasseerd. De samenwerking met het Centrum Jeugd en Gezin verloopt goed. Er worden in de bibliotheek nieuwe vriendschappen gesloten, onder het genot van een kopje koffie en Nijntje koekjes.

Koffiespeeltuin in Voorhout

Kledingruil

Groene bieb, nieuwe look

Tijdens de goedbezochte gratis kledingruilavonden in de bibliotheek Sassenheim konden deelnemers hun eigen outfit ruilen voor een andere look. Het waren gezellige en inspirerende avonden, waar mensen die fan zijn van een duurzamere kledingkast elkaar ontmoetten. Er werden onderling ook duurzame ideeën uitgewisseld. In de bibliotheek Lisse is tijdens de Klimaatweek in november voor het eerst een kledingruilbijeenkomst georganiseerd. Daarbij gaven een opruimcoach, kledingstylist en kleurenexpert allerlei handige tips. Het team van De JoJo uit Sassenheim voerde ter plekke herstelwerkzaamheden uit.

Activiteiten in samenwerking met onze partners

Meedoen in Teylingen

Website als wegwijzer

In maart 2023 is de website meedoeninteylingen.nl gelanceerd, met de sociale kaart van Teylingen. Hierop staan ongeveer 400 organisaties, verenigingen en initiatieven vermeld, gericht op meedoen aan de samenleving. Via deze website wil de gemeente inwoners activeren om zelf de regie te pakken en te zoeken naar informatie en bijpassende professionals/vrijwilligers. Bibliotheek Bollenstreek zorgt voor het contentbeheer van de website. In maart en september 2023 zijn er twee mailingen verstuurd aan partijen die op de sociale kaart staan. In 2023 waren er vier

voortgangsbijeenkomsten met de projectleider en andere betrokkenen. December 2023 is het project Meedoen in Teylingen afgerond en geëvalueerd.

In november vond de Actieweek Cultuur in Teylingen plaats, met als doel de samenwerking tussen culturele instellingen in de regio te versterken. De openingsbijeenkomst vond plaats in de bibliotheek in Sassenheim met een droomgesprek over de toekomst van de bibliotheek in 2027.

Activiteiten in samenwerking met onze partners

Lezingen

Boeiend betoog

Judith Koelemeijer signeert

Ook in 2023 organiseerden we lezingen in verschillende vestigingen van de Bibliotheek Bollenstreek, vaak in samenwerking met lokale boekhandels. In Oegstgeest trokken de schrijversavonden veel belangstelling. Zo'n 265 bezoekers kwamen af op lezingen door auteurs zoals Judith Koelemeijer, filosoof en Denker des Vaderlands Paul van Tongeren en winnaar van de Libris Geschiedenis Prijs Martin Bossenbroek. De avond waarop Tommy Wieringa werd geïnterviewd over zijn nieuwste roman "Nirwana" was de meest populaire, met een volle zaal van 85 bezoekers.

Bioloog, schrijver en tv-persoonlijkheid Auke-Florian Hiemstra gaf in Noordwijk (voor volwassenen) en Oegstgeest (voor kinderen) een lezing. Daphne Deckers' lezing over haar nieuwste boek "Vrienden maken", die ook in Noordwijk plaatsvond, werd bezocht door meer dan 40 gasten.

Lisse 825 jaar

Virtueel Minecraft museum

Wat begon als een klein idee tijdens een brainstorm met partners, groeide uit tot een grootschalig project. Gedurende 6 maanden waren er 22 kinderen regelmatig in de bibliotheek om de historische omgeving van Lisse na te bouwen in videogame Minecraft. Uiteindelijk is het virtuele museum onder veel belangstelling geopend in het Poelhuys in Lisse op 3 oktober. Dankzij gulle bijdragen van financiële partners was het mogelijk dit project te realiseren.

Wereld Alzheimer Dag

Voorstelling Zorgeloos

Op 21 september, Wereld Alzheimer Dag, organiseerde de Bibliotheek Bollenstreek in samenwerking met Stichting Welzijn Noordwijk de voorstelling Zorgeloos. Veelzijdig theatermaker Pythia Winia speelde haar solovoorstelling over een prangend thema: overbelaste mantelzorg. Doorspekt met humor werd een herkenbaar en soms confronterend beeld geschetst. Met ruim 80 bezoekers was de voorstelling zo goed als uitverkocht.

ArcheoHotspot

Meedoen en determineren

Sinds 2021 biedt de Bibliotheek Bollenstreek, vestiging Oegstgeest, ruimte aan ArcheoHotspot: een plek waar bezoekers gratis kunnen binnenlopen en meehelpen met archeologisch onderzoek. Er staat een fysieke werktafel, waarop archeologische vondsten uit de regio worden gedetermineerd door vrijwilligers, studenten en professionals. In 2023 is de samenwerking geïntensiveerd, door meer lezingen over archeologie in de programmering van de Volksuniversiteit op te nemen.

Leesplezier & leesbevordering

Ontspannen, kennis verrijken en sociale ontwikkeling

Jeugd en onderwijs

Voor een goede start en leven lang leesplezier

Bibliotheek op school

Collecties onderwijs

Groepsbezoeken (PO)

Schrijversbezoeken

Collectie | Activiteiten
Voorleesplan in het onderwijs

Nationale Voorleesdagen

Kinderboekenweek

Volwassenen

Lezen vergroot je wereld

Nederland Leest

Bibliotheek aan huis

Leeskringen

VoorleesExpress

Taalvaardigheid en taalplezier vergroten bij kinderen

Bij 75 gezinnen komen voorlezers thuis

Basisvaardigheden

Meedoen in de maatschappij, samen leren en zorgen voor elkaar

Taalhuis

Taalvaardigheid vergroten

Taalcafé
2.601 bezoekers

197 spreekuren

242 Taalvrijwilligers

75
Leeskringen NT2

133
1-op-1-taalcoachkoppelingen

Digitaal meedoen

Digitale vaardigheden ontwikkelen

47 Vrijwilligers

402 Bezoekers en doorverwijzingen
IDO (5 locaties)

763
1-op-1-adviesgesprekken

Cursussen
Digisterker, Digivitaler, Klik&Tik

245
DigiSpreekuren

Collecties

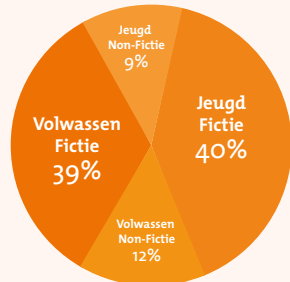
Grootste (online) boekenkast van de Bollenstreek voor iedereen

collectie
160.908 items
1,9% gedaald

Tijdschriften

Uitleningen 2023

Kranten

E-books
48.780 uitleningen
3,5% gestegen

602.720 uitleningen
35% gestegen

Luisterboeken
21.784 uitleningen
5,4% gestegen

Persoonlijke ontwikkeling

Groeien, ontmoeten en meedoen
Verbonden met elkaar en de lokale samenleving

Activiteiten in alle vestigingen en Volksuniversiteit Oegstgeest
Georganiseerd samen met maatschappelijke en kennisorganisaties in de Bollenstreek

1.657 activiteiten
21% gedaald

22.714 deelnemers
134% gestegen

Walk&Talk

Workshops

Lezingen

Exposities

Koffie+

Werk- en studieplekken

(Online) Cursussen

Samen met de inwoners

Ontmoeten

Praatgroepen

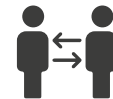

Debatten

De Bibliotheek Bollenstreek

26.538 leden
0,5% gedaald

378.500 bezoekers
5,9% gestegen

65 medewerkers
(33,8 fte) en
571 vrijwilligers

Samen

Gastvrij

Energiek

Betrokken

Behulpzaam

De Zijk

Noordwijkerhout

Noordwijk

Oegstgeest

Lisse

Sassenheim

Voorhout

Warmond

Partners

Gemeenten Lisse, Noordwijk, Oegstgeest en Teylingen, welzijnsorganisaties, woonzorgcentra, culturele organisaties, culturele en sociale verenigingen, onderwijsinstellingen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen, lokale media (digi)taal bevorderingsstichtingen, boekhandels, ISD, Seniorweb, CJG

DUURZAME
ONTWIKKELINGS
DOELSTELLINGEN

Organisatie

Robuust en toekomstbestendig

De Stichting Bibliotheek Bollenstreek is een regionale openbare bibliotheek met acht vestigingen en een volksuniversiteit in vier gemeenten: Lisse, Noordwijk, Oegstgeest en Teylingen. De Bibliotheek Bollenstreek, waaronder het Taalhuis Bollenstreek, is in 2021 en 2022 gecertificeerd door de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT). De rijksoverheid wil het stelsel van openbare bibliotheken versterken met toekomstbestendige, robuuste bibliotheekvoorzieningen. Om het gewenste maatschappelijke effect te bereiken, moeten gemeenten en bibliotheken inzetten op het versterken van de dienstverlening, met de daarbij behorende kwaliteit en organisatiekracht. Vanaf 2025 geldt voor gemeenten een wettelijke zorgplicht.

Meerjarenbeleidsplan 2024-2027

In 2023 is het nieuwe meerjarenbeleidsplan 2024-2027 opgesteld. Met dit plan richten we ons op toekomstbestendige en volwaardige bibliotheekvoorzieningen. Met een plek waar iedereen welkom is. Voor koffie en een praatje, een lezing of cursus, een digitaal spreekuur of voorleesurtje of het lenen van een boek. In de komende jaren blijven we koersen op het vergroten van onze maatschappelijke impact. Hierin staan de actielijnen *Ontmoeting*, *Zin in lezen* en *Ontwikkelen* centraal.

De robuuste bibliotheek

Voor de bibliotheekbranche was in 2023 de robuuste bibliotheek een belangrijk thema; een toekomstbestendige, technologisch ontwikkelde en maatschappelijk relevante bibliotheek. Met een organisatie die voldoende wendbaar reageert op de behoeften en wensen van het publiek en subsidiegevers. Een robuuste bibliotheek is ook weerbaar genoeg om onder wisselende omstandigheden continuïteit te kunnen bieden (Bron: De robuuste bibliotheek | Berenschot, 2023). Aan de hand van onze productkaarten zijn in 2023 gesprekken met gemeenten gevoerd over de dienstverlening van de bibliotheek. De uitkomsten daarvan vormen de basis voor de uitvoeringsafspraken 2024.

Huisvesting

In 2023 stonden huisvesting en inrichting van bibliotheekvestigingen hoog op de agenda in de gemeentelijke overleggen met Lisse, Oegstgeest en Teylingen. In Lisse staat het gemeentelijk accommodatiebeleid al sinds 2015 ter discussie. In 2023 is een extern onderzoek gestart naar verschillende scenario’s, die mogelijk gevolgen hebben voor de huidige huisvesting van de bibliotheek aan de Koninginneweg. Ook het afgelopen jaar hebben we het noodzakelijke interne onderhoud en de herinrichting van de bibliotheek niet kunnen realiseren.

In Oegstgeest is per 1 februari 2023 een jaarlijkse huurverlaging doorgevoerd van € 83.000. Het college van B&W stelde voor dat de bibliotheek de vrijgevallen middelen zou mogen gebruiken voor de versterking van het bibliotheekwerk in Oegstgeest. De gemeenteraad ging niet akkoord. De raad heeft besloten dat de bibliotheek structureel € 20.000 van de besparing mag behouden voor versterking van de personele bezetting,

bij gelijkblijvende openingstijden. Voor 2023 mochten we eenmalig het restant (€ 63.000) behouden voor de inrichting en collectie. Vanaf 2024 vloeit dat bedrag jaarlijks terug in de gemeentekas.

De huisvestingssituatie in Teylingen is zorgwekkend. De vestiging Voorhout is te klein voor de omvang van de woonkern en biedt te weinig service. Bovendien is de bouwkundige staat matig. De huidige hoofdlocatie Sassenheim (jaren ’80) is qua inrichting ouderwets en sleets en voldoet niet als toekomstgerichte bibliotheekvoorziening. Bouwkundig zijn er problemen met lekkages, verouderde installaties en duurzaamheid. In Teylingen is in drie commissievergaderingen gesproken over de realisatie van een hoofdvestiging op de stationslocatie Voorhout. Onderdeel van de discussie zijn de verschillen in dienstverleningsniveaus op de hoofd- en nevenvestiging en of er gekozen wordt voor Sassenheim of Voorhout.

Code Cultural Governance

Per 1 juli 2021 is de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) in werking getreden. Op 22 februari 2023 heeft de Raad van Toezicht ingestemd met nieuwe statuten. Deze zijn in lijn gebracht met de WBTR en de Code Cultural Governance. Relevante (neven)functies van de toezichthouders en directeur-bestuurder worden in dit jaarverslag gepubliceerd.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Bibliotheek Bollenstreek houdt toezicht op de organisatie, het beleid en de directie. De raad bestaat uit zes onbezoldigde leden die in 2023 vijfmaal hebben vergaderd. Het huishoudelijk reglement van de Bibliotheek Bollenstreek is gebaseerd op het principe “Pas toe en leg uit”. In dit kader wordt

vermeld dat de heer Derksen, in afwijking van artikel 11 lid 1c van de statuten, zowel lid is van de Raad van Toezicht als lid van de gemeenteraad Teylingen. De overige leden van de raad hebben, in zijn afwezigheid, hiermee unaniem ingestemd.

Tabel 1: leden Raad van Toezicht en hun (neven)functies

	(Neven)functies
Adger van Helden, voorzitter	• Directeur CDA Partijbureau • Gemeenteraadslid Katwijk • Trainer Eduardo Frei Stichting • Lid kerkenraad Ichthuswijk Hervormde Gemeente Katwijk aan Zee
Joep Derksen, vicevoorzitter	• Eigenaar Writing4U • Gemeenteraadslid gemeente Teylingen • Bestuurslid C.V. Trojka tegen Pandemieën • Bestuurslid Stichting J&J Consortium • Bestuurslid Troika van de Phagen • Ambassadeur Stichting Vrienden van het Overbosch
Ans Bartelink, lid	• Vrijwilliger Taalhuis Bollenstreek • Vrijwilliger Oude raadhuis Warmond
Sander Bersée, lid	• Lid Raad van Toezicht van Het Balletorkest
Anna Hotze, lid	• Manager kenniscentrum en Lector Wetenschap en technologie, Hogeschool IPABO Amsterdam/Alkmaar
Martin Marsman, lid	• Senior controller Directie Financiën en Control, Nationale Politie, Den Haag • Plaatsvervangend voorzitter GMR van de Stichting Sophia Scholen Duin- en Bollenstreek

Managementteam

Het managementteam bestond op 31-12-2023 uit drie leden:

- Hans Portengen, directeur-bestuurder
- Sietske Kroon-Pennings, programmamanager
- Nynke Zeilstra, manager frontoffice

De nevenfuncties van directeur-bestuurder Hans Portengen op 31 december:

- Onbezoldigd lid bestuur van de Stichting Bibliothekenoverleg Zuid-Holland (BOZH)
- Onbezoldigd lid en voorzitter dagelijks bestuur Beleidsoverleg Automatisering Probiblio
- Onbezoldigd lid bestuur Vereniging Openbare Bibliotheken

Ondernemingsraad

De ondernemingsraad bestond op 31-12-2023 uit vier leden:

- Ingrid Ram, voorzitter
- José Wehkamp, secretaris
- Hannie Duineveld, lid
- Nathalie Harthoorn, lid

Personeel

Op 31 december 2023 had de Bibliotheek Bollenstreek 65 medewerkers in dienst, met een formatie van 33,8 fte en een gemiddelde leeftijd van 42 jaar. Ten opzichte van 2022 is de formatie met 2 fte toegenomen, met name vanwege het Taalhuis en Digitale inclusie. Om de noodzakelijke uitbreiding van formatie op de bestaande openingsuren te compenseren is een deel van de huurverlaging in Oegstgeest ingezet. De krapte op de arbeidsmarkt heeft de dienstverlening sterk onder druk gezet; er zijn extra invalkrachten aangenomen om ziekte- en vacaturevervanging op te vangen.

Tabel 2: formatie per 31-12-2023

Overzicht formatie	2021	2022	2023	Fte
Lisse	119,50	121,25	119,00	3,3
Noordwijk	136,00	131,00	140,00	3,9
Noordwijkerhout	91,00	88,00	89,50	2,5
Oegstgeest	112,00	112,00	122,25	3,4
Sassenheim	107,50	108,75	106,25	3,0
Voorhout	40,75	43,50	43,50	1,2
Warmond	18,50	18,00	18,00	0,5
De Zilk	6,50	4,25	7,25	0,2
Volksuniversiteit	12,00	12,00	12,00	0,3
Midoffice	88,00	56,00	76,00	2,1
Backoffice	347,50	299,50	279,50	7,8
Taalhuis		76,00	101,25	2,8
VoorleesExpress		28,00	24,00	0,7
De Bibliotheek op school		18,00	18,00	0,5
Digitale inclusie		24,00	60,00	1,7
Totaal	1.079,25	1.140,25	1.216,50	33,8

* Backoffice: de formatie 2021 is inclusief extern gefinancierde projecturen.

Ziekteverzuim

In 2023 bedroeg het ziekteverzuim binnen de Bibliotheek Bollenstreek 7,94% met name als gevolg van een aantal langdurige ziektegevallen.

Tabel 3: ziekteverzuim

	2019	2020	2021	2022	2023	Gemiddelde
Ziekteverzuim	3,32%	2,27%	5,26%	5,22%	7,94%	4,80%
Meldingsfrequentie	0,72	0,62	1,07	1,38	1,22	1,00

Vrijwilligers

Afgelopen jaar is het aantal vrijwilligers afgenomen van 597 naar 571, waarvan 539 unieke vrijwilligers. In onderstaande tabel staan ze ingedeeld op basis van woonplaats, in plaats van de locatie(s) waar ze vrijwilligerswerk uitvoeren. Deze indeling op basis van woonplaats en locatie verklaart het verschil tussen 571 vrijwilligers en 539 unieke vrijwilligers.

Tabel 4: vrijwilligers per 31-12-2023

Gemeente(n)	Gastvrouw / gastheer	Extra activiteiten	Voorlees Express	Taalhuis	Digitale inclusie	Raad van Toezicht	Totaal *
Hillegom	1	0	18	31	1	0	51
Lisse	17	11	20	32	3	0	83
Noordwijk	22	12	28	71	20	0	153
Oegstgeest	14	16	27	34	11	1	103
Teylingen	28	13	23	58	9	4	135
In de regio	7	4	15	16	3	1	46
Totaal	89	56	131	242	47	6	571

* Aantal vrijwilligers; er zijn 32 dubbelfuncties meegeteld. Het aantal unieke vrijwilligers is 539.

Jaarcijfers

Tabel 5: jaarcijfers 2023

Leden en bezoekers	Lisse 2022	Lisse 2023	Noordwijk 2022	Noordwijk 2023	N'hout 2022	N'hout 2023	Oegstgeest 2022	Oegstgeest 2023
Jeugd (0-18 jaar)	2.495	2.572	2.309	2.444	2.790	2.682	3.801	3.652
Volwassenen	2.269	2.346	2.160	2.181	1.741	1.358	2.612	2.603
Instellingen + scholen	30	28	44	43	57	58	34	32
Totaal leden	4.794	4.946	4.513	4.668	4.588	4.098	6.447	6.287
% leden t.o.v. voorgaand jaar	0,0%	3,2%	-1,3%	3,4%	12,3%	-10,7%	-0,2%	-2,5%
Aantal inwoners*	23.015	23.442	27.102	27.739	14.973	15.604	25.499	25.939
% inwoners lid	20,8%	21,1%	16,7%	16,8%	30,6%	26,3%	25,3%	24,2%
Aantal fysieke bezoekers	63.400	66.050	72.275	79.025	45.550	43.825	85.550	92.425
% fysieke bezoekers t.o.v. voorgaand jaar	60,2%	4,2%	67,0%	9,3%	53,6%	-3,8%	56,7%	8,0%
Openingsuren (per week)	37,0	37,0	39,0	39,0	35,0	35,0	31,0	31,0

Leden en bezoekers	Sassenheim 2022	Sassenheim 2023	Voorhout 2022	Voorhout 2023	Warmond 2022	Warmond 2023	De Zilk 2022	De Zilk 2023
Jeugd (0-18 jaar)	1.748	1.831	1.362	1.447	363	378	90	100
Volwassenen	1.710	1.734	696	703	280	268	14	13
Instellingen + scholen	32	33	28	27	3	3	2	2
Totaal leden	3.490	3.598	2.086	2.177	646	649	106	115
% leden t.o.v. voorgaand jaar	-1,8%	3,1%	-3,0%	4,4%	-1,1%	0,5%	-18,5%	8,5%
Aantal inwoners*	15.769	16.004	17.088	17.263	5.085	5.205	2.290	2.389
% inwoners lid	22,1%	22,5%	12,2%	12,6%	12,7%	12,5%	4,6%	4,8%
Aantal fysieke bezoekers	54.500	62.900	17.550	17.000	17.325	15.625	1.425	1.650
% fysieke bezoekers t.o.v. voorgaand jaar	69,3%	15,4%	56,0%	-3,1%	32,8%	-9,8%	46,2%	15,8%
Openingsuren (per week)	32,0	32,0	16,0	16,0	14,5	14,5	8,0	7,0

* Bron CBS 2024: inwoners per 31-12-2023

(Aantal inwoners per woonkern in de gemeenten Noordwijk en Teylingen is gebaseerd op <https://allecijfers.nl>).

Tabel 6: vervolg jaarcijfers 2023

Leden en bezoekers (totaal)	Totaal 2022	Totaal 2023
Jeugd (0-18 jaar)	14.958	15.106
Volwassenen	11.482	11.206
Instellingslidmaatschappen/overig	230	226
Totaal leden	26.670	26.538
% leden t.o.v. voorgaand jaar	1,0%	-0,5%
Aantal inwoners*	130.821	133.585
Percentage leden/inw.	20,4%	19,9%
Aantal fysieke bezoekers	357.575	378.500
% fysieke bezoekers t.o.v. voorgaand jaar	59,2%	5,9%
Openingsuren	212,5	211,5
E-book accounts	3.262	3.438
Aantal bezoeken website**	152.757	82.773
Totaal bereik social media	143.415	78.977

*Bron CBS 2024: inwoners per 31-12-2023

(Aantal inwoners per woonkern in de gemeenten Noordwijk en Teylingen is gebaseerd op <https://allecijfers.nl>).

Tabel 7: ledenaantallen per vestiging

Leden	2021	2022	2023	%
Lisse	4.792	4.794	4.946	3,2%
Noordwijk	4.573	4.513	4.668	3,4%
Noordwijkerhout	4.085	4.588	4.098	-10,7%
Oegstgeest	6.460	6.447	6.287	-2,5%
Sassenheim	3.553	3.490	3.598	3,1%
Voorhout	2.151	2.086	2.177	4,4%
Warmond	653	646	649	0,5%
De Zilk	130	106	115	8,5%
Totaal leden	26.397	26.670	26.538	-0,5%
E-book accounts	3.097	3.262	3.438	5,3%
Digital only	129	136	177	5,4%

Tabel 8: bezoekersaantallen per vestiging

Bezoekers	2021	2022	2023	%
Lisse	39.575	63.400	66.050	4,2%
Noordwijk	43.275	72.275	79.025	9,3%
Noordwijkerhout	29.650	45.550	43.825	-3,8%
Oegstgeest	54.600	85.550	92.425	8,0%
Sassenheim	32.200	54.500	62.900	15,4%
Voorhout	11.250	17.550	17.000	-3,1%
Warmond	13.050	17.325	15.625	-9,8%
De Zilk	975	1.425	1.650	15,8%
Totaal bezoekers	224.575	357.575	378.500	5,9%

Tabel 9: aantal uitleningen per vestiging

Uitleningen	2021	2022	2023	%
Lisse	93.278	126.002	119.705	-5,0%
Noordwijk	90.858	122.523	120.325	-1,8%
Noordwijkerhout	50.498	70.995	70.248	-1,1%
Oegstgeest	105.700	143.085	137.179	-4,1%
Sassenheim	72.385	98.938	97.059	-1,9%
Voorhout	32.706	43.871	42.896	-2,2%
Warmond	11.260	13.326	12.948	-2,8%
De Zilk	1.399	2.558	2.360	-7,7%
Totaal uitleningen	458.084	621.298	602.720	-3,0%
De Bibliotheek op School	11.580	18.173	20.090	
E-book uitleningen	47.004	47.109	48.780	
Luisterboek uitleningen	18.135	20.665	21.784	

Tabel 10: omvang collectie per vestiging

Omvang collecties	2021	2022	2023	%
Lisse	29.596	29.929	30.421	1,6%
Noordwijk	35.408	35.171	33.384	-5,1%
Noordwijkerhout	22.998	22.783	21.832	-4,2%
Oegstgeest	30.430	29.587	28.716	-2,9%
Sassenheim	27.664	26.596	26.651	0,2%
Voorhout	11.766	10.857	10.868	0,1%
Warmond	7.747	7.305	7.376	1,0%
De Zilk	1.773	1.733	1.660	-4,2%
Totaal collecties	167.382	163.961	160.908	-1,9%

Tabel 11: kernfuncties 2023

	Kennis & informatie		Ontwikkeling & educatie		Kunst & cultuur		Lezen & Literatuur		Ontmoeting & debat		Totaal	
	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Hillegom			60	905			7	7			67	912
Lisse	15	299	231	615			127	4.762	36	676	409	6.352
Noordwijk	17	190	132	988	1		96	4.320	11	250	257	5.748
Noordwijkerhout	7	108	79	308			27	200	30	425	143	1.041
Oegstgeest	35	111	185	1.341			109	1.878	10	27	339	3.357
Sassenheim	20	166	83	767	1		73	2.586	61	793	238	4.312
Voorhout			66	350			37	190	12	135	115	675
Warmond	1	93	54	107			15	41			70	241
De Zilk							4	55			4	55
Regionaal / Online	1		14	21							15	21
Totaal	96	967	904	5.402	2		495	14.039	160	2.306	1.657	22.714

Colofon
© De Bibliotheek Bollenstreek, 2024

Eindredactie
Yvonne Andrée Wiltens (Woordgeregeld)

Vormgeving
Nilles Creative Studio

Fotografie
Sven van der Vlugt Fotografie
Rob Cappon
Medewerkers de Bibliotheek Bollenstreek
Stockfotografie

